

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
Παράρτημα Ανατολικής Στερεάς

Διδότου 26, 106 80 Αθήνα
ΤΗΛ.: 210 3618118 - 3605579, FAX: 210 3605436
E-mail: geoteeath@otenet.gr
Web site: www.geotee-anste.gr
Πληροφορίες: Γεωργία Κόττα

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2014

Αρ. Πρωτ.: 733

ΠΡΟΣ
Όπως ο Πίνακας Αποδεκτών

Θέμα: Σύνταξη αρδευτικών μελετών στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 145116/2011

Με την παρούσα επισημαίνουμε ορισμένα θέματα που αφορούν στην εφαρμογή της ΚΥΑ 145116/2011 «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις» και συγκεκριμένα των άρθρων 4 και 6, που αναφέρονται στην Επαναχρησιμοποίηση για Άρδευση και στην Αστική & Περιαστική Επαναχρησιμοποίηση αντίστοιχα.

1. Επαναχρησιμοποίηση για άρδευση

Στην **παρ. 2 του άρθρου 4** της ως άνω ΚΥΑ προβλέπεται ότι «Για την περιορισμένη ή απεριόριστη άρδευση με επεξεργασμένα υγρά απόβλητα απαιτείται η εκπόνηση μελέτης σχεδιασμού και εφαρμογής του συστήματος της άρδευσης ανάλογα με το συγκεκριμένο είδος της καλλιέργειας και τη συγκεκριμένη περιοχή». Η μελέτη -μεταξύ άλλων- πρέπει να περιλαμβάνει το υδατικό ισοζύγιο, σε συνάρτηση με τις αρδευόμενες καλλιέργειες, τη συνολικά απαιτούμενη εδαφική έκταση, τον τρόπο άρδευσης κλπ.

Στην **παρ. 3** του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι η επαναχρησιμοποίηση των υγρών αποβλήτων για άρδευση «...εξετάζεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της άρδευσης και στο βαθμό που τεκμηριώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των επαναχρησιμοποιούμενων υγρών αποβλήτων προσλαμβάνεται από τα φυτά ή εξατμίζεται.», ενώ σύμφωνα με την **παρ. 4** «Στις περιπτώσεις επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για άρδευση ή αστική ή περιαστική χρήση και εφόσον, σύμφωνα με τη σχετική μελέτη, οι ποσότητες των διατιθέμενων αποβλήτων πλεονάζουν των απαιτήσεων των φυτών και κατεισδύουν προς τον υπόγειο υδροφόρα, έστω και για ορισμένη εποχή του έτους (χειμώνας), η επαναχρησιμοποίηση εμπίπτει και στις προβλέψεις του άρθρου 5 και 8 για τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων».

Από τα παραπάνω προκύπτει η καθοριστική σημασία που έχει η **ορθότητα** και η **ακρίβεια** της μελέτης σχεδιασμού και εφαρμογής του συστήματος άρδευσης, προκειμένου η επαναχρησιμοποίηση των υγρών αποβλήτων να γίνει με τρόπο που θα εξασφαλίζει την προστασία των υπόγειων υδροφορέων και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

Η σύνταξη μιας μελέτης άρδευσης προϋποθέτει μεταξύ άλλων, τη γνώση, τον υπολογισμό και την αξιοποίηση των ακόλουθων ιδιοτήτων & παραγόντων: υφή του εδάφους, μηχανική σύσταση, αγροϊκανότητα, υδατοπερατότητα, κλιματολογικές συνθήκες, είδος της καλλιέργειας, βάθος και πυκνότητα του ριζικού συστήματος, εξατμισοδιαπνοή σε όλα τα βλαστικά στάδια ανάπτυξης των φυτών κλπ, και μπορεί να εκπονηθεί μόνο από αρμόδιους επιστήμονες που στο πλαίσιο των σπουδών τους έχουν εκπαιδευτεί στα σχετικά αντικείμενα.

Η παραπάνω αναγκαιότητα αποτυπώνεται και στο άρθρο 9 παρ. 2 του Προεδρικού Διατάγματος 344/2000 που προβλέπει ότι είναι υποχρεωτική η απασχόληση, με αμοιβή, γεωπόνου στις ακόλουθες περιπτώσεις «...γ) Στη σύνταξη και υπογραφή μελετών άρδευσης και αποστράγγισης καλλιεργούμενων γαιών και χώρων πρασίνου, καθώς και στην κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση των έργων αυτών. δ) Στη σύνταξη και υπογραφή ή συνυπογραφή με άλλους συναρμόδιους επιστήμονες, μελετών διαχείρισης υδατικών πόρων που αφορούν στο γεωργικό τομέα καθώς και στην κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση των έργων...».

2. Αστική και περιαστική επαναχρησιμοποίηση

Σύμφωνα με το **άρθρο 6 παρ. 1 & 2** της ως άνω ΚΥΑ το μεγαλύτερο μέρος των δυνατοτήτων επαναχρησιμοποίησης της κατηγορίας αυτής αφορούν την άρδευση συγκεντρωμένων εκτάσεων πρασίνου, όπως δάση, άλση, νεκροταφεία, πρανή και νησίδες αυτοκινητοδρόμων, γήπεδα γκολφ, δημόσια πάρκα, αυλές οικιών, ελεύθερος χώρος ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων αναψυχής.

Ως εκ τούτου είναι αναγκαίο η μελέτη σχεδιασμού και εφαρμογής των δραστηριοτήτων που αντιστοιχούν σε χρήσεις σχετικές με άρδευση χώρων πρασίνου να συντάσσεται από αρμόδιους επιστήμονες, εφόσον όπως προβλέπεται και στην **παρ. 3 του άρθρου 6** «... Στη μελέτη αυτή, πέραν των ελάχιστων απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4, θα εξειδικεύονται τα τυχόν πρόσθετα μέτρα που απαιτούνται ανάλογα με τη χρήση και την έκταση εφαρμογής της.»

Σύμφωνα δε με τις διατάξεις του Π.Δ. 344/2000 οι επιστήμονες μέλη του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου που είναι αρμόδιοι για τη σύνταξη μελετών επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων για άρδευση δασών είναι οι δασολόγοι, ενώ για την επαναχρησιμοποίηση για άρδευση αλσών, πάρκων, νησίδων αυτοκινητόδρομων και άλλων χώρων πρασίνου είναι οι γεωπόνοι και οι δασολόγοι.

Επειδή:

(α) η ορθότητα της μελέτης σχεδιασμού και εφαρμογής της προτεινόμενης επαναχρησιμοποίησης είναι βαρύνουσα, τόσο για τη δημόσια υγεία, όσο και για το περιβάλλον και

(β) η έγκρισή της από την αρμόδια υπηρεσία την καθιστά συνυπεύθυνη για τυχόν παρεκκλίσεις από τους στόχους της υφιστάμενης νομοθεσίας,

Καλούμε

κατά τη διαδικασία των γνωμοδοτήσεων, τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας, που προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ. 6 και στο άρθρο 6 παρ. 5 της ΚΥΑ 145116/2011 όπως τροποποιήθηκαν με την ΚΥΑ 191002/13 και ισχύουν, να ελέγχουν εάν οι σχετικές μελέτες σχεδιασμού και εφαρμογής του συστήματος άρδευσης ή του συστήματος σχεδιασμού και εφαρμογής της επαναχρησιμοποίησης

για τις αστικές και περιαστικές δραστηριότητες, έχουν συνταχθεί από έχοντες επιστημονική επάρκεια, διαφορετικά να μην τις αποδέχονται.

Ομοίως να αντιμετωπίζονται και οι περιπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 9 της ΚΥΑ 145116/2011, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 191002/2013, όπου οι πληροφορίες που περιλαμβάνουν οι μελέτες σχεδιασμού και εφαρμογής της προτεινόμενης επαναχρησιμοποίησης περιλαμβάνονται στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του προτεινόμενου έργου/δραστηριότητας και η άδεια επαναχρησιμοποίησης συμπεριλαμβάνεται στην περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου.

Παρακαλούμε για τις ενέργειές σας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση.

Για τη Δ.Ε.

Ο Πρόεδρος

Σταύρος Ζαννόπουλος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Περιφέρεια Αττικής	
Α. Γεν/κή Δ/νση Ποιότητας Ζωής/ Δ/νση Περιβάλλοντος <i>Πολυτεχνείου 4, 104 33 Αθήνα</i>	
	1. Τμήμα Περιβάλλοντος <i>Πολυτεχνείου 4, 104 33 Αθήνα</i>
	2. Τμήμα Ελέγχου, Μετρήσεων και Υδροοικονομίας Περιβάλλοντος των Π. Ε. Κεντρικού, Νότιου, Βόρειου, και Δυτικού Τομέων Αθηνών <i>Πολυτεχνείου 4, 104 33 Αθήνα</i>
	3. Τμήμα Ελέγχου, Μετρήσεων και Υδροοικονομίας Περιβάλλοντος των Π. Ε. Πειραιώς και Νήσων <i>Γρ Λαμπράκη 12, 185 32 Πειραιάς</i>
	4. Τμήμα Ελέγχου, Μετρήσεων και Υδροοικονομίας Περιβάλλοντος Π.Ε. Δυτικής Αττικής <i>Ηρώων Πολυτεχνείου 78, 192 00 Ελευσίνα</i>
	5. Τμήμα Ελέγχου, Μετρήσεων και Υδροοικονομίας Περιβάλλοντος Π.Ε. Ανατολικής Αττικής <i>17^ο χιλ Λ. Μαραθώνα, 153 51 Παλλήνη</i>
Β. Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής <i>Λ. Συγγρού 15-17, 117 43 Αθήνα</i>	
	1. Διεύθυνση Αγροτικής και Κτηνιατρικής Πολιτικής <i>Φειδιππίδου 31, 115 27 Αθήνα</i>
	2. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Κεντρικού Τομέα Αθηνών <i>Φειδιππίδου 31, 115 27 Αθήνα</i>
	3. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών <i>Ελ Βενιζέλου 283, 176 74 Καλλιθέα</i>
	4. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π. Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών <i>Λ. Μεσογείων 448, 153 42 Αγ. Παρασκευή</i>
	5. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Δυτικού Τομέα Αθηνών <i>Ιερά Οδός 294, 122 43 Αιγάλεω</i>
	6. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Πειραιώς <i>Ψαρών & Μπότσαρη 7, 186 48 Δραπετσώνα</i>
	7. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Νήσων <i>Δημοσθένους 1-3, 185 31 Πειραιάς</i>
	8. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Δυτικής Αττικής <i>Περσεφόνης 19 & Χατζηδάκη, 192 00 Ελευσίνα</i>
	9. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Ανατολικής Αττικής <i>17^ο χιλ Λ. Μαραθώνα, 153 51 Παλλήνη</i>
Γ. Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας	
	1. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Κεντρικού Τομέα Αθηνών <i>Λ. Αλεξάνδρας 196, 115 21 Αθήνα</i>
	2. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Νότιου Τομέα <i>Ελ Βενιζέλου 283, 176 74 Καλλιθέα</i>
	3. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Βόρειου Τομέα <i>Λ. Μεσογείων 448, 153 42 Αγ. Παρασκευή</i>
	4. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Δυτικού Τομέα Αθηνών <i>Ιερά Οδός 294, 122 43 Αιγάλεω</i>
	5. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Πειραιώς <i>Ψαρών & Μπότσαρη 7, 186 48 Δραπετσώνα</i>
	6. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Ανατολικής Αττικής <i>17^ο χιλ Λ. Μαραθώνα, 153 51 Παλλήνη</i>

	7. Διεύθυνση Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Δυτικής Αττικής <i>Εθνικής Αντιστάσεως 80, 19 200 Ελευσίνα</i>
	8. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας, Κοινωνικής Μέριμνας, Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής Π.Ε. Νήσων/ Τμήμα Υγειονομικού και Περιβαλλοντικού Ελέγχου <i>Δημοσθένους 1, 185 31 Πειραιάς</i>
2. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	
Α. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών / Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού	
	1. Τμήμα Περιβάλλοντος <i>Πατρόκλου 25, 351 00 Λαμία</i>
	2. Τμήμα Υδροοικονομίας <i>Πατρόκλου 25, 351 00 Λαμία</i>
	3. Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Βοιωτίας <i>Φίλωνος 35-39, 321 00 Λιβαδειά</i>
	4. Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Εύβοιας <i>Χαϊνά 93, 341 00 Χαλκίδα</i>
	5. Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Φωκίδος <i>Γδογιάννου 31 & Κοντού, 331 00 Αμφισσα</i>
Β. Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής	
	1. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας <i>Ελ. Βενιζέλου 1, 351 00 Λαμία</i>
	2. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Βοιωτίας <i>Φίλωνος 35-39, 321 00 Λιβαδειά</i>
	3. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Ευβοίας <i>Χαϊνά 93, 341 00 Χαλκίδα</i>
	4. Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Φωκίδας <i>Γδογιάννου 31 & Κοντού, 331 00 Αμφισσα</i>
Γ. Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας	
	1. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Βοιωτίας/ Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου <i>Φίλωνος 35-39, 321 00 Λιβαδειά</i>
	2. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Εύβοιας/ Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου <i>Χαϊνά 93, 341 00 Χαλκίδα</i>
	3. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Φωκίδας/ Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου <i>Γδογιάννου 31 & Κοντού, 331 00 Αμφισσα</i>